

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

1(3)

2018-05-31

409-1499-2018

Hanna Westerholm
Handläggare, bygg- och bostadsfrågor
010-22 33 264
hanna.westerholm@lansstyrelsen.se

m.registrator@regeringskansliet.se

Yttrande över Boverkets rapport Regelefterlevnad vid byte av fastbränsleanordning Rapport 2017:32

Er beteckning: M2018/00176/IKI

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Uppsala län avstyrker Boverkets förslag om ändring av anmälningssplikten i 6 kap 5 § 4 plan- och byggförordningen (2011:338).

Länsstyrelsen anser att det finns satsningar att göra inom andra områden än att införa ändringar i anmälningssplikten för att möjliggöra minskningar av luftutsläppen från fastbränsleeldning, som ger större effekt.

Länsstyrelsens synpunkter på rapporten

Nyttjande av begagnade pannor och rumsvärmare

En underliggande rapport till SOU 2016:47 En klimat- och luftvårdsstrategi för Sverige (del 2, bilaga 2 avsnitt 5.1.7)¹ som utgör en referens till nu föreliggande rapport från Boverket pekar på möjliga minskningar av luftutsläppen från fastbränsleeldning som omfattas av kraven i BBR. En av de utredda möjligheterna är en ändring enligt det nu remitterade förslaget till ändring av plan- och byggförordningen. Beräkningen i den underliggande rapporten har emellertid utgått från att hälften av alla pannor och rumsvärmare är begagnade av de som byts ut, och således inte skulle uppfylla kraven i ekodesigndirektivet. Antagandet är inte i överensstämmelse med det underlag som presenteras i den nu remitterade rapporten enligt ovan. Även ett scenario där en fjärdedel av enheterna inte uppfyller kraven avviker från de faktiska förhållanden som bedöms föreligga.

Minskad ohälsa

Boverkets rapport saknar en tydlig kvantifiering av vilka effekter av minskad ohälsa som skulle kunna uppnås med ett införande av en generell anmälningssplikt vid utbyte av befintliga eldstäder. Via referenser samt tillfört underlag i Boverkets rapport framgår det dock att den utsläppsminskning som skulle kunna uppnås via en anmälningssplikt är mycket mindre än vad som antagits när regeringsuppdraget lämnades till Boverket.

¹ IVL:s underlagsrapport till Miljömålsberedningens utredning, **Konsekvensanalys av utvalda åtgärder för att minska utsläpp till luft**, Ingår som en del av SOU 2016:47 del 2, bilaga 2

2018-05-31

409-1499-2018

Skillnaden mellan antaganden om nyttjandet av begagnade pannor och rumsvärmare pekar på att effekten av ohälsa initialt synes ha överskattats.

Regelefterlevnad

Länsstyrelsen ser positivt på att åtgärder vidtas i allmänhet för att förbättra regelefterlevnaden, i strävan efter att minska utsläppen från fastbränsleanläggningar. Länsstyrelsen bedömer att föreslagen anmälningssplikt är för ingripande för den enskilde och medför en ökad administrativ börda för kommunernas byggnadsnämnder, samt att minskningen av utsläpp till luft i förhållande till detta synes vara liten.

Det är byggherren som har det fulla ansvaret för att kraven i PBL, PBF och BBR följs. Detta ansvar gäller oavsett om åtgärden är lov- eller anmälningsspliktig eller inte. Byggnadsnämnden ansvarar för tillsynen över att byggherren fullgör sina skyldigheter enligt plan- och bygglagen, med tillhörande föreskrifter och förordningar. De formella förutsättningarna för regelefterlevnad finns alltså idag, men trots detta sker icke-regelbunden byten.

Länsstyrelsen har i sitt arbete med uppföljning och utvärdering av byggnadsnämndernas tillsynsarbete genom åren, kunnat konstatera att byggherrar inte sällan är omedvetna om vilket (eller hur stort) ansvar de tar på sig vid byggande. Länsstyrelsen har vid denna uppföljning kunnat konstatera att tillsynsarbetet inte heller är särskilt högt prioriterat hos kommunernas byggnadsnämnder. Det i sig påverkar regelefterlevnaden negativt.

Länsstyrelsen anser att den föreslagna ändringen inte bedöms underlätta för byggherren att uppfylla kraven, inte heller byggnadsnämndens ansvar för tillsynen över att byggherren fullgör sina skyldigheter.

En samlad bedömning av dessa synpunkter gör att Länsstyrelsen avstyrker förslaget om ändring av anmälningssplikten i 6 kap 5 § 4 plan- och byggförordningen.

Satsningar att göra inom andra områden

Länsstyrelsen delar Boverkets resonemang gällande kunskapsbrist och ekonomiska skäl som hinder för regelefterlevnad. Länsstyrelsen anser istället för att genomföra framlagt förslag att satsningar istället bör göras på följande sätt för att möjliggöra minskningar av luftutsläppen från fastbränsleeldning, nämligen genom:

- att öka kunskapen om vilken roll och vilket ansvar byggherren har,
- att verka för att byggnadsnämndens arbete med tillsyn prioriteras i högre grad och
- att verka för andra åtgärder som kan få större effekt när det gäller minskning av luftutsläppen från användning av fastbränsle i småhus, t ex verka för framtagande av väl utformad information samt styrmedel som förenklar installation och ökar användningen av solvärme i småhus där ved och pellets utgör huvudsaklig uppvärmningskälla.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

3(3)

2018-05-31

409-1499-2018

De som deltagit i beslutet

Beslutet har fattats av Landshövding Göran Enander med bygg- och bostadshandläggare Hanna Westerholm som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Johan von Knorring, Länsråd, Christel Benfalk, avdelningschef, Annika Israelsson, enhetschef samt Bernt Forsberg, miljöskyddshandläggare deltagit.

Göran Enander
Landshövding

Hanna Westerholm
Bygg- och bostadshandläggare

Denna handling är godkänd i Länsstyrelsens elektroniska system och har därför ingen nammunderskrift.